

1903-12-04

AFSENDER

Carl Jacobsen

MODTAGER

Rudolph Tegner

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Modtagersted:
Hellerup

Arkivplacering:
Glyptotekets Arkiv

DOKUMENTINDHOLD

CJ bedømmer Tegnernes statue af Ødipus og råder ham til at beskæftige sig med portrætkunst. Hans store allegoriske grupper er ikke vellykkede.

TRANSSKRIFTION

Ny Carlsberg
4-12-3

Kjære Hr. Tegner
Ja hvad nu!

For det Første maa De ikke Tabe Modet. Ved at vælge Kunsten og ganske vsærligt Billedhuggerkunsten har De valgt at som H.C. Andersen kalder "Ærens Tornevei".

De maa derfor være forberedt paa at Torne stikker.

De føler Dem skuffet og kalder det "fortvivlede Forhold".

Endnu skal De ikke fortvivle. Det er en god Trøst i store Sager at tænke paa at Andre have det meget værre, saa at man dog selv er naadig sluppet.

Jeg taler her af nyelig Erfaring. Min Hustrus Død vilde jeg have tænkt mig som en Sorg større end hvad jeg kunde bære - jeg lever alligevel, og takker Gud for hvad han har givet mig.

Mange miste deres Ægtefælle: det er ikke værre for mig end for saa mangen Anden. Og nu De!

Hvor mange Kunstnere se ikke deres Livs Arbejder staa hensatte i Atelieret, ventende Aar ud Aar ind paa den Kjøber som ikke kommer. Ja det er vanskeligt, nedbrydende, fortvivlende. Men De har dog fremfor de fleste af Deres Lidelsesfæller det forud, at De ikke ved siden af Skuffelsens sjælelige Sorg har Udsigten til at dø af Sult derved, og saa har De - det er min ærlige Mening - mere Talent end de fleste af Deres Fæller her i Landet. De har dermed en Tilfredsstillelse, en indre Lykke, som maa være tilstrækkelig til at hindre Dem fra at hengive Dem til Modløshed.

De skal have Haab om at kunne slaae igjennem.

Dette var hvad jeg nærmest vilde sige Dem til Beroligelse, til Opmuntring, [og] Opstramning.

"Men hvad nu" siger De.

Nu kommer man og afbryder mig. Jeg skal besvare dette Spørgsmaal i et næste Brev

Deres hengivne
Carl Jacobsen

4-12-3 Aften

Fortsættelse,

Kjære Hr Tegner

Naar De beklager Dem over at Deres Arbeide ikke "komme i Materiale", saa maae vi først undersøge om Feilen ikke skulde ligge hos Dem selv. De har sat mig i en piinagtig Stilling ved at gjøre mig Spørgsmaal; thi enten maa jeg give Dem en Sludder for en Sladder, hvilket hverken er værdigt for Dem eller mig, eller ogsaa maa jeg sige min Mening, hvilket jeg nøddigt gjør - for ikke at støde Dem.

Jeg mener nemlig at Feilen ligger hos Dem og udelukkende hos Dem. De har faaet et smukt Pund som en Himlens Gave, og De skal have den Roes, at De ikke som Manden i Biblen svøber det i et Klæde, men at De bruger det ihærdigt - - - men - - - De bruger det ikke rigtigt.

Deres store Grupper ere uforstaaelige Allegorier, men [?] hvilende paa uklare Tanker, som ingen Mennesker bryder sig om. De kan ikke med Rette bebreide Deres Medborgere at de lade dem staae. Dertil er de af saa store Dimensioner

at de ikke kan finde Plads i Haverne.

Dette har jeg, og vistnok ogsaa Andre, sagt Dem før. Det blev ogsaa nylig omtalt i Pressen. Det var derfor et glædeligt Fremskridt at De nu valgte et bestemt Sujet. Men har - De maa tilgive mig at jeg svarer Dem ærligt - har De ikke været heelt heldig. Det er mit Princip ikke at bedømme et Kunstværk efter dets Feil men efter dets Fortrin.

Derfor glæder jeg mig ogsaa over den Dygtighed, der paa flere Steder er lagt for Dagen og over alle de Skjønheder som jeg seer i Gruppen; men Manglerne ere dog saa iøinefaldende, at jeg med Sorg maa erkjende at de skjæmme Kunstværket saameget, at jeg finder det høist naturligt, at Albertinas Bestyrelse ikke kunde anskaffe det.

Jeg lægger mindre, men dog nogen, Vægt paa, at Bagsiden slet ikke er udført, og at det tynde Draperi, som indhyller Oidipos' venstre Been, slet ikke føles over det nøgne, men ligger som Striber over Benet.

Derimod lægger Bestyrelsen og jeg Vægt paa, at der er saa iøienfaldende Feil i Modeleringen af det Nøgne og i Sammenhængen af Legemet at Kunstværket alene af den Grund ikke kan accepteres.

Øidipos høire Been hænger absolut ikke rigtig sammen med Overkroppen, Muskulaturen paa Brystet er ogsaa sikkert feil. Det maa være meget feil, naar jeg, som ikke har studeret Anatomi, stødes deraf. Men saa er der Hovedet! Det er jo dog ikke menneskelig Form!

Det er Effekt, men Effekt med unaturlige Midler. Det har man ikke Lov til. Vi Danske see ikke velvilligt paa Effekt; den danske Kunstner [?], som lige overfor os vil benytte Effekten, maa være yderst varsom; ellers opnaar han det modsatte af hvad han tilsigter; han frastøder i stedet for at behage.

Det var det andet Capitel af min lange Svarskrivelse

Tredie Capitel

"Hvad nu"?

Skal jeg give Dem et Raad saa maa det være dette.

Udstil Deres Gruppe, saaledes at Alle se den. Saa vil De faa at vide hvad Kyndigere end Albertina Bestyrelsens Medlemmer dømme om den.

De vil da kunne selv bedømme om De vil abandonere den eller om De vil gjennearbejde den paany.

Og hvis De tænker paa at gjøre nye Arbejder, saa raader jeg Dem til at vælge bestemte Sujetter og ikke Phantasier eller Allegorier.

Deres Evner ligge i at modellere og ikke i at philosophere.

Hiig ikke efter Originalitet. De er original nok uden at De behøver at hige derefter.

Endelig ligger der et smukt Feldt aaben for Dem:

Portrætbusten.

Vi trænge til Portrait billedhuggere herhjemme.

Alene ved at dyrke den Opgave vil De kunne have megen tilfredstillende Beskjæftigelse.

Hvis nu mit lange Svar har stødt Dem, saa maa De erindre, at det ikke er med min god Villie

at jeg har skrevet.

Det er Dem som har spurgt; og jeg har da meent at handle rettest i at sige hvad jeg mente.

Med hjertelig Hilsen

Deres hengivne

Carl Jacobsen

undtlyst.

Kære K. Tegner

Ja kysse mig!

For det Første saa de ikke Taler Modet.

23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

Ja saa kysse mig forresten saa at Poesen
stikker.

Ja piler den skuffet i hvidt det. fulde
de Perked.

Endnu skal de ikke fortælle.

Det er en god Trist i store Tager i Tand
saa at Anden har det meget værre, saa at
man dog ikke er næppe sluppet.

Jeg tilde den af mig selv. Min Hænder
Dit alle jeg den Tandt mig om en Tager
og jeg kunde den - jeg kunde allejens. i Tiden
Jeg for had den den jens mig.

Mange meste den af T. f. alle; det er ikke værd
for mig end for saa mange Anden.

4-12-3 Aftn

Fortsettelse

Kjære Hr. Tegner

Naar De tillæjer Dem om et Dens Arbejde
 ikke, som i "Naturvid", saa maas vi først
 undersøge om Feilen ikke skulde ligge hos Dem
 selv.

De har set mig i en ganske rigtig Stilling ved
 et givet mig Sprængsel; thi enten saa jeg
 for Dem en Skade for en Lødder, hvilket han-
 den er sandt for Dem alle mig, eller ogsaa saa jeg
 mig min Mening, hvilket jeg aldrig gik for ikke
 at stå Dem.

Jeg maas nemlig et Feilen ligge hos Dem i
 udelukkende hos Dem. De har forest et smidt
 Omslag som en Hinkelens Form, og De skal have
 den Omslag, at De ikke som Hinkelens Hinkel
 mellem det i et Klode, som at De bruger det
 i sandt — — — men — — — De bruger det
 ikke rigtig.

Dens store Grænser er uforventet ligge
 ier, med hvilket jeg allerede tænker, som
 ingen Mændene betyder mig om. De kan ikke
 med dette beskrive Dens Høveler og de fide
 den stue. Det vil se ud af en anden Dimension.

et det ikke kunne finde Blodt - Men
 Dette kan jeg, og vistnok ogsaa Andre, sagt den for.
 Det blev ogsaa en lig Afsked - Brevet.
 Det var derfor et gladeligt Frembrudt et de nu
 vellyst et bestemt Saget. Men her - de nu vil
 give mig et jeg som den erlyst - her de ikke va-
 et helt heldig. Det er mit Prinses ikke et
 bekjendte et kvantværd efter alle Pail som efter
 alle Porten.

Derfor glæder jeg mig ogsaa over den Lygtskjold, der
 har flere Steder en Lygtskjold og over alle de
 Skjoldene som jeg saa i Gruppen; men Mangelen
 er der saa iindfaldende, at jeg end dog nu
 erlyst et de skjønneste kvantværdet nu erlyst,
 at jeg finder det høist naturligt, at Albatrossen
 Næstvede ikke kunde overleve det.

Jeg ligger mindre, som der siger, Vagt saa, et
 Næstvede sled ikke en adfærd, og et det tynde
 Gruppen, som indlyder Adidigis sentes Næst, sled
 ikke føles over det Næst. men ligger som Stærke
 over Næst.

Dermed ligger Næstvede, og jeg Vagt saa, et
 her er saa iindfaldende Pail - Modellen
 af det Næst, og i Saaen ligger af Lygtskjold,
 et kvantværdet eller af den Grund ikke kan
 acceptere.

at jeg kan skrive.
Det er den som du skrev,
og jeg kan da næppe at handle
vellyst - et sige hvad jeg
siger.

Med kjærlig Hilsen
Din hengivne
Carl Jacobsen

Fortælling II
Ondskab sine Børn kære
skrevet alle rigtig sammen
med Overblikken, skrevet to
for Argvildt og oppe vildeste fæl,
Det var som noget fæl, som
jeg, som alle den skildret den.
Tæn, at i den den af.
Men som en den skildret!
Det er jo det, alle skildret
På!
Det er Effort, som Effort
med en stærk vilde.
Det kan man ikke den vil.
Vi skander nu alle vildeste
som Effort; den skildret, som
Lige som for en vil skildret
Effort, som som noget ven-
som; eller som den den
med Effort af hvad den skildret,
kan fra i den den den den
at den den.

Det er det andet Capitel
af mit lange Sværdskræmme

Tredie Capitel.

Har du nu
skrevet dig om den at den
er nu det nye det.

Udvalgte hans Grupper, særlig
at alle nu den. De vil de
for at vide hans Kogninger
og Albertine Bechmannens
Medlemmer derved om den.

De vil de kunne se de
om de vil abandonede de
eller om de vil gjenne
hvis de mang.

Of hvis de tænke sig at
gives sig selv, som
veder sig den til at nogle
bestemte Løstet af alle
Omtrent alle allejorier.

Den nye Lige i et andet
og alle i et glimrende.

Der vil de efter Originalen.
De er originalt og alle i de
betone i det nye.

Inden Lige den et smukt
Feltet uden for den.

Portret kunst.

Vi bringer til Portret billed.
hvis de kendte.

Alten er et dygtigt den
Lige vil de kunne den
nå og tilføje de
Bechmannens.

Hvis en mit lang Lige
den at den, som nu
de erinde, at det vil
er nu mit nye Nolle